# EUROOPAN PARLAMENTTI

*2004* *2009*

*Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta*

**2005/2191(INI)**

23.3.2006

# LAUSUNTOLUONNOS

naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnalta

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle

puitestrategiasta "Syrjinnän torjuminen ja yhdenvertaiset mahdollisuudet kaikille"
(2005/2191(INI))

Valmistelija(*): Claire Gibault

(*) Valiokuntien tehostettu yhteistyö – työjärjestyksen 47 artikla

## EHDOTUKSET

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta pyytää asiasta vastaavaa kansalaisoikeuksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

– ottaa huomioon 29. kesäkuuta 2000 annetun neuvoston direktiivin 2000/43/EY rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta,

– ottaa huomioon 27. marraskuuta 2000 annetun neuvoston direktiivin 2000/78/EY yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista,

– ottaa huomioon 23. syyskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/73/EY miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen toteuttamisesta mahdollisuuksissa työhön, ammatilliseen koulutukseen ja uralla etenemiseen sekä työoloissa annetun neuvoston direktiivin 76/207/ETY muuttamisesta,

– ottaa huomioon 13. joulukuuta 2004 annetun neuvoston direktiivin 2004/113/EY miesten ja naisten yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta tavaroiden ja palvelujen saatavuuden ja tarjonnan alalla,

– ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 23 artiklan,

A. ottaa huomioon, että ihmisarvon kunnioittamisesta alkunsa saava naisten ja miesten välinen tasa-arvo on yksi yhteisön oikeuden perusperiaatteista ja että EY:n perustamissopimuksen 3 artiklan 2 kohdassa, jonka mukaan yhteisö pyrkii kaikessa toiminnassaan poistamaan eriarvoisuutta miesten ja naisten välillä sekä edistämään miesten ja naisten välistä tasa-arvoa, vahvistetaan tasavertaisuuden periaate; korostaa niin ollen, että on noudatettava järjestelmällistä tasa-arvopolitiikkaa, joka tuottaa lisäarvoa sekä olemassa oleville ohjelmille että jo toteutusvaiheessa oleville hankkeille,

B. ottaa huomioon komission ehdotuksen vuoden 2007 julistamisesta Euroopan yhdenvertaisten mahdollisuuksien teemavuodeksi,

1. kehottaa jäsenvaltioita saattamaan voimassa oleva syrjinnän vastainen EY:n lainsäädäntö kokonaisuudessaan osaksi kansallista lainsäädäntöä; kehottaa komissiota seuraamaan ja arvioimaan säännöllisesti tämän lainsäädännön soveltamista jäsenvaltioissa ja toteuttamaan tutkimuksen uusista mahdollisista hankkeista, joilla voidaan täydentää olemassa olevaa tasa-arvolainsäädäntöä; toteaa, ettei naisten syrjintää rajoittavan oikeudellisen kehyksen asettaminen riitä varmistamaan todellista tasa-arvoa; kehottaa siksi jäsenvaltioita toteuttamaan aktiivista tasa-arvon edistämispolitiikkaa erityisten ja eriytettyjen toimien, kuten myönteisten toimien, muodossa;

2. painottaa köyhyyteen puuttumisen tärkeyttä, sillä siitä kärsivät erityisesti muita heikommassa asemassa olevat väestöryhmät ja varsinkin naiset, ja muistuttaa, että sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseksi on tärkeää noudattaa avointa koordinointimenetelmää; korostaa, että sosiaalisen koheesion edistämiseksi toteutettavissa

jäsenvaltioiden politiikoissa ensisijaisen tärkeinä on pidettävä joustavien työaikojen tarjoamista naisille ja miehille sekä soveltuvien ja korkealaatuisten hoitorakenteiden kehittämistä lapsia mutta myös vanhuksia, vammaisia ja muita toisten huollosta riippuvaisia henkilöitä varten;

3. kehottaa hallituksia edistämään naisten ja miesten tasa-arvoa kaikilla asiaankuuluvilla politiikanaloilla, mukaan luettuina työllisyys- ja sosiaaliasiat, koulutus, tutkimus, ulkosuhteet, kehitysyhteistyö, budjetti- ja rahapolitiikka;

4. kehottaa jäsenvaltioita takaamaan naisille ja miehille yhdenvertaiset pääsymahdollisuudet kaikille ammatillisen koulutuksen sekä täydennyskoulutuksen asteille ja varmistamaan, että tyttöjen ja poikien välillä ei harjoiteta minkäänlaista syrjintää ammatinvalinnanohjauksen ja tarjottavan koulutuksen laadun suhteen;

5. kehottaa komissiota ottamaan naisten ja miesten välisen tasa-arvon yhdeksi Euroopan yhdenvertaisten mahdollisuuksien teemavuoden painopistealueista;

6. on hyvillään komission asikomuksesta järjestää vuosittain tasa-arvoa käsittelevä korkean tason huippukokous, ja pyytää komissiota sisällyttämään huippukokouksen asialistalle myös naisten ja miesten välisen tasa-arvon sekä ottamaan huippukokouksen työskentelyyn mukaan Euroopan parlamentin, eurooppalaisten ja kansainvälisten järjestöjen, toimivaltaisten kansallisten viranomaisten ja elinten sekä kansalaisyhteiskunnan edustajia; kannustaa komissiota panemaan ehdotuksensa täytäntöön mahdollisimman nopeasti;

7. kehottaa komissiota sisällyttämään naisten ja miesten välistä tasa-arvoa käsittelevään yksityiskohtaiseen tiedonantoonsa, joka julkaistaneen vuonna 2006, kutakin jäsenvaltiota koskevia vertailtavia laadullisia ja määrällisiä tietoja, jotta voidaan tunnistaa alat, joilla naiset kohtaavat jatkuvasti vakavaa syrjintää, sekä ehdottamaan uusia lähestymistapoja;

8. korostaa, kuinka merkittävä rooli tasa-arvon toteutumisen parissa toimivilla kansalaisjärjestöillä on naisten ja miesten tasa-arvoa koskevan eurooppalaisen politiikan täytäntöönpanossa, ja kehottaa komissiota edistämään järjestelmällisesti ohjelmia ja hankkeita, joilla tuetaan tasa-arvoasioissa aktiivisia eurooppalaisia ja kansallisia kansalaisjärjestöjä, ja antamaan siten kansalaisyhteiskunnalle mahdollisuuden moniarvoiseen toimintaan;

9. kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan sitoumukset, joita ne ovat tehneet ja jotka Barcelonan Eurooppa-neuvosto hyväksyi vuonna 2002, tekemään päätöksiä toimenpiteistä, joilla pyritään vaiheittain poistamaan sukupuoleen perustuvat palkkaerot, sekä huolehtimaan, että naisilla on yhdenvertainen pääsy ammatilliseen koulutukseen ja laadukkaisiin työpaikkoihin sekä varmistamalla palkkakohtelun tasapuolisuuden;

10. kehottaa hallituksia keräämään ja analysoimaan tilastotietoja erikseen miehistä ja naisista ja heidän toiminnastaan, jotta voidaan analysoida naisiin tai miehiin kohdistuvan, yhtäältä sukupuolesta ja toisaalta rodusta, uskonnosta, vammasta, iästä tai sukupuolisesta suuntautumisesta johtuvan syrjinnän erilaisia muotoja;

11. korostaa, että kaikkien syrjinnän muotojen torjuminen edellyttää toisten kunnioittamiseen, suvaitsevaisuuteen ja oikeudenmukaisuuteen keskittyvää pedagogista työtä, jonka

tavoitteena on muuttaa ajattelutapoja ja jossa tukeudutaan kansalaistoimintaan ja erityisesti nuoriin kohdistuviin aloitteisiin; kehottaa jäsenvaltioita ryhtymään järjestelmällisiin toimiin, jotta sukupuolikysymys pidetään esillä yhteiskunnassa ja annetaan syrjintään liittyvää valistusta kitkemällä julkisuudessa viljeltäviä stereotypioita ja muuttamalla sukupuoliasenteita;

12. vaatii jäsenvaltioita toteuttamaan mahdollisimman nuorille lapsille suunnattuja julkisia tiedotus- ja valistuskampanjoita tehtävien tasapuolisesta jakamisesta perheissä ja kotitalouksissa;

13. esittää jäsenvaltioille kehotuksen, että nämä pyytäisivät tasa-arvon edistämisestä vastaavia kansallisia tahoja laatimaan yhteistyössä tiedotusvälineiden ja mainosalan ammattilaisten kanssa eettisen säännöstön ja huolehtimaan siitä, että tiedotusvälineissä ja mainoksissa ei välitetä minkäänlaisia miehiin tai naisiin liittyviä sukupuolistereotypioita, pyrkimättä kuitenkaan rajoittamaan ilmaisunvapauden ja lehdistön vapauden periaatteita;

14. kehottaa jäsenvaltioita antamaan naisten ja miesten välisen tasa-arvon periaatteen täytäntöönpanon riippumattomien elinten vastuulle ja huolehtimaan siitä, että näillä elimillä on käytössään riittävät määrärahat ja henkilöstöresurssit suoriutuakseen tästä tehtävästä;

15. kehottaa kansallisia ja eurooppalaisia poliittisia puolueita tarkistamaan rakenteitaan ja menettelyjään siten, että naisten yhdenvertaista osallistumista rajoittavat suorat tai välilliset esteet poistetaan ja otetaan käyttöön soveltuvia strategioita, joiden ansiosta naiset ja miehet ovat tasapainoisemmin edustettuina vaaleilla valituissa kansanedustuslaitoksissa ja kansallisissa hallituksissa;

16. korostaa, että on tärkeää varmistaa Euroopan yhdenvertaisten mahdollisuuksien teemavuoden yhteydessä toteutettavien toimien ja Euroopan kulttuurienvälisen vuoropuhelun teemavuonna 2008 toteutettavaksi suunniteltujen toimien keskinäinen täydentävyys ja koordinointi, jotta kampanjat tukevat toisiaan suhteessa Euroopan unionin politiikkojen keskeisiin tavoitteisiin;

17. korostaa, että maahanmuuttajanaisilla on yhteiskunnissamme myönteinen rooli, ja kehottaa jäsenvaltioita torjumaan kaikkia syrjinnän muotoja tunnustamalla asema, joka heille kuuluu valtioiden kotouttamispolitiikassa; on hyvillään komission aikomuksesta perustaa korkean tason neuvontaryhmä, jonka vastuualueena on muita heikommassa asemassa olevien etnisten vähemmistöjen integroiminen yhteiskuntaan ja työmarkkinoille vuonna 2006 ja joka tarkastelee ertyisesti maahanmuuttajanaisiin ja heihin kohdistuvaan kaksinkertaiseen syrjintään liittyviä kysymyksiä; katsoo, että kansalaisten Euroopan edistämiseksi on otettava huomioon myös valtioista riippumattomien järjestöjen innovatiiviset toimintatavat, sillä nämä järjestöt edistävät paikallis- ja aluetason sosiaalista integraatiota päivittäisellä toiminnallaan, joka näkyy muun muassa urheiluseurojen sekä nuoriso- ja kulttuurikeskusten toiminnassa.

## ASIAN KÄSITTELY

| | |
|---|---|
| **Otsikko** | Puitestrategia "Syrjinnän torjuminen ja yhdenvertaiset mahdollisuudet kaikille" |
| **Menettelynumero** | 2005/2191(INI) |
| **Asiasta vastaava valiokunta** | LIBE |
| **Lausunnon antanut valiokunta**<br>Ilmoitettu istunnossa (pvä) | FEMM<br>27.10.2005 |
| **Tehostettu yhteistyö – ilmoitettu istunnossa (pvä)** | 27.10.2005 |
| **Valmistelija**<br>Nimitetty (pvä) | Claire Gibault<br>5.10.2005 |
| **Alkuperäinen valmistelija** | Claire Gibault |
| **Valiokuntakäsittely** | 21.2.2006 21.3.2006 |
| **Hyväksytty (pvä)** | 21.3.2006 |
| **Lopullisen äänestyksen tulos** | +: 15<br>–: 0<br>0: 0 |
| **Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet** | Edit Bauer, Hiltrud Breyer, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Lissy Gröner, María Esther Herranz García, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Astrid Lulling, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Teresa Riera Madurell, Amalia Sartori, Britta Thomsen, Anna Záborská |
| **Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet** | Lidia Joanna Geringer de Oedenberg |
| **Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)** | |
| **Huomautuksia (saatavilla vain yhdellä kielellä)** | |